

Folketingets Uddannelsesudvalg

Uddannelsesstyrelsen

Frederiksholms Kanal 26
1220 København K
Tlf 3392 5300
Fax 3392 5302
www.uvm.dk

18. januar 2005

Svar på spørgsmål 36 (Alm. del - bilag 172):

I brev af 16. december 2004 har udvalget stillet mig følgende spørgsmål:

Spørgsmål 36:

"Ministeren bedes kommentere henvendelsen af 15. december 2004 fra Lars Jørgen Helbo, Hammel, vedrørende PISA-undersøgelsen, jf. alm. del – bilag 172."

Svar:

Lars Jørgen Helbo rejser kritik af den danske rapport "PISA 2003 - Danske unge i en international sammenligning", kapitel 9 "De unge og IT: Adgang, brug og færdigheder."

Kritikken er tilsyneladende baseret på en usammenhængende læsning af kapitlet, idet det både i kapitlets indledningsafsnit og ved flere delkonklusioner er understreget, at det er elevernes selvrapporterede færdigheder, der anvendes i undersøgelsen.

I lighed med PISA 2000 er der ved PISA 2003-undersøgelsen gennemført en spørgeskemaundersøgelse blandt de unge om deres færdigheder i computer- og internetbrug. Undersøgelsen er gennemført ved at stille de unge en række præcise spørgsmål om løsningen af konkrete opgaver ved hjælp af computer. Der er spurgt til tre forskellige områder: Fortrolighed med rutineopgaver, fortrolighed med internettet og fortrolighed med avanceret brug af computer.

Det samlede billede af svarene fra de danske unge viser en placering i det øverste midterfelt. Der er en betydelig forskel på de færdigheder, som henholdsvis drengene og pigerne indberetter. Forskellene er størst i de nordiske lande, mens kønsforskellene i de lande, der "klarer" sig bedst, er meget lave. Det drejer sig fx om Australien, USA og Østrig.

Det er rigtigt, at uden en decideret test af færdighederne, er det svært at sige noget om baggrunden for kønsforskellene i svarene. It-undersøgelsen i PISA kan kun være et første skridt på vejen, da det også af rapporten fremgår, at der er behov for mere forskning på området.

Det, der giver stof til eftertanke, er, at vi her har en international sammenligning. Hvis forskellen mellem drenge og piger skyldes større forsagthed, så er det underligt, at de danske piger skulle være så meget mere forsagte end deres australske, amerikanske eller østrigske medsøstre.

Spørgsmålene er udarbejdet fra centralt hold i OECD af en international gruppe eksperter på området. Spørgsmålene skal være formuleret således, at de kan stilles og give mening i flere end 40 lande. Det kan dog ikke udelukkes, at selvom nogle spørgsmål passer godt på forholdene i de fleste af landene, så kan andre være lidt på kanten i enkelte af landene, fx spørgsmålet om brug af disketter. Hovedkonklusionerne i undersøgelsen er dog baseret på det af OECD dannede indeks, som vægter svarene fra alle delspørgsmål sammen.

Den danske forsker, Beatrice Schindler Rangvid fra Amternes og Kommunernes Forskningsinstitut, afslutter det aktuelle kapitel om IT-færdigheder således:

”Der er dog (som altid) også begrænsninger af denne undersøgelse. For det første er information om elevernes brug af computere og færdigheder som nævnt indhentet via et elevspørgeskema, og ikke ved direkte at teste elevernes kunnen. For det andet får vi kun et øjebliksbillede af de 15-årige. Vi ved ikke, om pigerne måske først ”rykker”, når de går i gang med en videre uddannelse efter grundskolen, således at de måske på kort tid indhenter drengene mht. IT-brug. Men på trods af disse begrænsninger, er computerundersøgelsen i PISA 2003 et godt redskab til at gøre opmærksom på eventuelle problemer og udfordringer. For at iværksætte målrettede tiltag, kræves dog mere viden.”

Denne besvarelse fremsendes i 5 eksemplarer.

Med venlig hilsen

Ulla Tørnæs